Stuk **1592** (2007-2008) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

6 maart 2008

VOORSTEL VAN DECREET

– van de dames Veerle Heeren, Dominique Guns en Else De Wachter en de heer Jan Peumans –

houdende wijziging van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers, met het oog op tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van decreet heeft tot doel een specifiek regime voor de huisvesting van seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector op te nemen in het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers. Seizoenarbeiders zijn werknemers die gedurende een beperkte periode werkzaam zijn in de land- en tuinbouwsector. Meer concreet worden zij in het kader van dit decreet gedefinieerd als 'gelegenheidsarbeiders' tewerkgesteld bij een werkgever die ressorteert onder het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf of het paritair comité voor de landbouw.

In de land- en tuinbouwsector werken elk jaar enkele duizenden seizoenarbeiders. Seizoenarbeid kan beschouwd worden als activiteiten die noodzakelijkerwijze, onder meer door het normale plant-, zaai-, oogst- of verkooptijdstip, in een relatief korte tijdsspanne moeten worden uitgevoerd. Uit cijfers van het Vlaamse ministerie voor Werk en Sociale Economie bleek dat Vlaanderen in 2007, 25.239 arbeidsvergunningen voor knelpuntberoepen afleverde. Liefst 16.426 van die vergunningen gingen naar Polen, die vooral in de Vlaamse fruitteelt aan de slag gingen. Sinds een aantal jaar stijgt het aantal buitenlandse seizoenarbeiders spectaculair. De huisvesting van die tijdelijke werkkrachten is voor de bedrijfsleiders uit de land- en tuinbouwsector niet altijd even evident. We stellen dan ook vast dat seizoenarbeiders vaak ondergebracht worden in woonunits, stacaravans, wooncontainers of andere tijdelijke constructies.

Dergelijke tijdelijke vormen van wonen vallen onder het toepassingsgebied van het zogenaamde Kamerdecreet. Dat decreet bepaalt onder meer dat een kamer een minimale vloeroppervlakte van 12 m² moet hebben als ze wordt bewoond door één persoon en van 18 m² als ze wordt bewoond door twee personen. In de praktijk blijkt die oppervlaktenorm moeilijk haalbaar voor de tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders.

Voor studentenkamers bevat het Kamerdecreet een soepelere regeling: een vergunde studentenkamer die vóór 1 september 1998 (de datum van inwerkingtreding van het Kamerdecreet) werd gebouwd of werd gerealiseerd na vernieuwbouw of door omvorming van een woning in een studentenhuis of studentengemeenschapshuis en waarvoor binnen een termijn van drie jaar na 1 september 1998 een conformiteitsattest werd aangevraagd, moet een minimale vloeroppervlakte van 8 m² hebben. Andere studentenkamers moeten voldoen aan de norm van 12 m².

Dit voorstel van decreet strekt ertoe de oppervlaktenorm van 8 m², die momenteel al geldt voor studentenkamers, ook van toepassing te maken op kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector. Daarnaast wordt er een norm voor de gezamenlijke oppervlakte van de kamer en de gemeenschappelijke ruimte opgelegd: de som van beide moet minimaal 18 m² bedragen, als de kamer wordt bewoond door één persoon. Voor elke extra persoon moet 10 m² worden bijgeteld.

Tijdens een overgangsperiode die loopt vanaf de inwerkingtreding van dit decreet tot en met 31 december 2010, worden soepelere oppervlaktenormen gehanteerd: kamers waarin gebruik gemaakt wordt van stapelbedden, moeten een minimale oppervlakte van 6 m² per persoon (vanaf de tweede persoon) hebben. In plaats van een norm voor de gezamenlijke oppervlakte van de kamer en de gemeenschappelijke ruimte wordt in de overgangsregeling enkel voorzien in een norm voor de gemeenschappelijke ruimte: die moet een minimale oppervlakte van 1 m² per persoon hebben. Het absolute minimum voor de gemeenschappelijke ruimte is wel 6 m².

De kamers waarin seizoenarbeiders tijdelijk gehuisvest worden, moeten bovendien voldoen aan de geldende federale reglementering ter zake. Het nog steeds geldende koninklijk besluit van 27 september 1947, beter bekend als het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (het ARAB), bevat in het tweede hoofdstuk van titel III een afdeling VI, genaamd 'Tijdelijke huisvesting der werknemers'.

Dit voorstel heeft de bedoeling om voor de tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders specifieke gewestelijke normen uit te werken die de federale normen van het ARAB als het ware overbodig maken: door het vervullen van de gewestelijke normen voldoet de verhuurder automatisch ook aan de ARAB-normering. Op die manier dient hij enkel rekening te houden met de gewestelijke regelgeving.

Er wordt dus voorzien in een aparte hoogte- en oppervlaktenormering (afgestemd op het ARAB), maar voor het overige blijven de normen van het Kamerdecreet gelden. Het is immers de bedoeling dat aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsec-

tor dezelfde bescherming geboden wordt als aan de andere rechtssubjecten die onder het toepassingsgebied van het Kamerdecreet vallen.

De gemeenschappelijke normen voor kamers en studentenkamers, vermeld in artikel 4 van het Kamerdecreet, en de normen voor de gemeenschappelijke voorzieningen, vermeld in artikel 6, tweede lid van het decreet, blijven dan ook onverkort van toepassing op de kamers voor seizoenarbeiders. De bepalingen daarentegen met betrekking tot het conformiteitsattest en de administratieve procedure zijn niet van toepassing op de kamers voor seizoenarbeiders. De bepalingen met betrekking tot de strafrechtelijke procedure wel.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel definieert het begrip 'seizoenarbeider'. in het kader van dit voorstel van decreet wordt voor deze definiëring teruggegrepen naar de omschrijving die te vinden is in het koninklijk besluit van 22 december 2004 houdende wijziging van de artikelen 8bis, tweede lid, en 31bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Dat besluit bevat de nadere omschrijving van gelegenheidsarbeiders tewerkgesteld bij een werkgever die ressorteert onder het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf, waarbij de handarbeider maximaal 65 dagen per kalenderjaar tewerkgesteld kan worden tenzij de tewerkstelling bestaat uit het aanplanten en onderhouden van parken en tuinen, of het paritair comité voor de landbouw, waarbij de handarbeider tewerkgesteld kan worden aan werken op eigen gronden van de werkgever of de gebruiker van diensten, gedurende maximaal 30 dagen per kalenderjaar.

Artikel 3

Dit artikel sluit de toepassing van hoofdstuk II van titel II van het Kamerdecreet, dat de specifieke oppervlaktenormen voor kamers bevat, uit voor de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders, met uitzondering van artikel 6, tweede lid, dat handelt over de normen voor de gemeenschappelijke voorzieningen.

Artikel 4

Dit artikel voegt in titel II van het Kamerdecreet een nieuw hoofdstuk IIbis in, dat specifieke normen bevat voor de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector. Hoofdstuk IIbis bestaat uit de artikelen 7ter, 7quater, 7quinquies en 7sexies.

Artikel 7ter stelt dat de bepalingen van het nieuwe hoofdstuk IIbis van toepassing zijn op de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector.

De eerste paragraaf van artikel 7quater neemt de norm voor de sanitaire voorzieningen van artikel 4, eerste lid, 3°, van het Kamerdecreet over. Er wordt echter voorzien in een afwijkingsmogelijkheid: als er in de gemeenschappelijke ruimte een wastafel aanwezig is, hoeft de kamer niet te beschikken over een dergelijke sanitaire voorziening.

In de tweede paragraaf van artikel 7quater wordt afgeweken van de algemene hoogtenorm van 2,20 meter voor kamers en studentenkamers, vermeld in artikel 4, 1°, van het Kamerdecreet. Volgens artikel 514, negende lid, van het ARAB, moet voor seizoenarbeiders de kamer en de gemeenschappelijke ruimte minimaal 2,50 meter hoog zijn. Ook hier wordt er voorzien in een afwijking: het is mogelijk om maximaal vijftien centimeter af te wijken van de hoogtenorm, op voorwaarde dat voldaan is aan alle andere veiligheids- en kwaliteitsnormen. De motivering voor deze afwijkingsmogelijkheid ligt in het feit dat de standaardhoogte van de commerciële wooncontainers, die vaak voor de tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders gebruikt worden, 2,40 meter bedraagt.

In de derde paragraaf van artikel 7quater wordt de toepassing van artikel 4, eerste lid, 5° en 7°, van het Kamerdecreet uitgesloten voor kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders. Gelet op de specifieke huisvestingsvorm kan voor seizoenarbeiders het respect voor de individuele levenssfeer niet steeds gewaarborgd worden en hoeft niet elke kamer te

beschikken over een ruimte voor onderhoudsmateriaal.

Artikel 7quinquies stelt in een eerste lid dat voor seizoenarbeiders een kamer een minimale oppervlakte van 8 m² per persoon moet hebben.

Het tweede lid van artikel 7quinquies bepaalt dat voor seizoenarbeiders de kamer en de gemeenschappelijke ruimte samen een totale oppervlakte van minstens 18 m² moeten hebben, als de kamers wordt bewoond door één persoon. Per extra persoon wordt de norm verhoogd met 10 m² (zijnde 8 m² voor de extra kamer en 2 m² voor de gemeenschappelijke ruimte).

Artikel 7sexies stelt dat, conform hetgeen voor kamers wordt bepaald in artikel 7 van het Kamerdecreet, als één of meerdere voorzieningen in de gemeenschappelijke ruimte ontbreken, die voorzieningen in de kamer zelf aanwezig moeten zijn. Per ontbrekende voorziening wordt de oppervlaktenorm voor de kamers om die reden verhoogd met 3 m².

Artikel 5

Dit artikel sluit de toepassing van titel III, dat de bepalingen met betrekking tot het conformiteitsattest en de administratieve procedure bevat, uit voor de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders.

Artikel 6

Dit artikel maakt de strafrechtelijke procedure van toepassing op de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders. Meer in het bijzonder worden de strafbaarstelling, vermeld in artikel 17 van het Kamerdecreet, en de bevoegdheid van de wooninspecteurs, vermeld in artikel 21 van het Kamerdecreet, aangepast.

Artikel 7

Dit artikel wijzigt artikel 19 van het Kamerdecreet, waardoor het mogelijk wordt kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders, maar die niet voldoen aan de veiligheids- en kwaliteitsnormen, te verzegelen. Als de verzegeling gepaard gaat met gedwongen uitdrijving van de bewoners, is de burgemeester verplicht de betrokkenen te herhuisvesten.

Artikel 8

Dit artikel bevat een overgangsregeling voor de oppervlaktenormen waaraan de kamers van seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector moeten voldoen tijdens de periode vanaf de inwerkingtreding van dit decreet tot en met 31 december 2010.

Voor de oppervlakte van de kamers wordt een onderscheid gemaakt tussen kamer met of zonder stapelbedden. Kamers zonder stapelbedden moeten een minimale oppervlakte van 8 m² per persoon hebben, zoals ook het geval is in de definitieve regeling (zie het in te voegen artikel 7quinquies, eerste lid). Kamers met stapelbedden hebben een oppervlakte van minstens 6 m² per persoon, met een volstrekt minimum van 8 m².

Er worden geen normen voor de gezamenlijke oppervlakte van de kamer en de gemeenschappelijke ruimte opgelegd, zoals dat het geval is in de definitieve regeling (zie het in te voegen artikel 7quinquies, tweede lid). De gemeenschappelijke ruimte dient echter wel een minimale oppervlakte te hebben, namelijk 1 m² per persoon, met een volstrekt minimum van 6 m².

Als er in de gemeenschappelijke ruimte geen keuken en/of geen bad/douche aanwezig is, moeten die voorzieningen in de kamer zelf aanwezig zijn. Per ontbrekende voorziening wordt de oppervlaktenorm voor de kamers om die reden verhoogd met 3 m².

Veerle HEEREN

Dominique GUNS

Else DE WACHTER

Jan PEUMANS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Aan artikel 2 van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers, gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"12° seizoenarbeider: de gelegenheidsarbeider als bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 december 2004 houdende wijziging van de artikelen 8bis, tweede lid, en 31bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.".

Artikel 3

Aan titel II, hoofdstuk II, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998, wordt een artikel 7bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 7bis

De bepalingen, vermeld in dit hoofdstuk, met uitzondering van artikel 6, tweede lid, zijn niet van toepassing op de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector, waarop de bepalingen van hoofdstuk IIbis van toepassing zijn.".

Artikel 4

In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998, wordt een hoofdstuk IIbis, bestaande uit artikel 7ter tot en met 7sexies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

"HOOFDSTUK IIbis

Specifieke normen voor kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector

Artikel 7ter

De bepalingen, vermeld in dit hoofdstuk, zijn van toepassing op de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector.

Artikel 7quater

§1. De kamer beschikt over een wastafel met stromend water, afvoerinrichting en reukafsnijder als vermeld in artikel 4, eerste lid, 3°.

Als de kamer niet beschikt over een wastafel met stromend water, afvoerinrichting en reukafsnijder als vermeld in artikel 4, eerste lid, 3°, is die voorziening aanwezig in de gemeenschappelijke ruimte.

§2. In afwijking van artikel 4, eerste lid, 1°, hebben de kamer en de gemeenschappelijke ruimte een minimale hoogte tussen vloer en plafond van twee meter vijftig centimeter.

Op de minimale hoogte, vermeld in het eerste lid, kan een afwijking van maximaal vijftien centimeter toegestaan worden, als aan §1 en aan de volgende voorwaarden voldaan is:

1° de kamer en de gemeenschappelijke ruimte beantwoorden aan de normen, vermeld in artikel 4, eerste lid, 2°, 4 ° en 6°, artikel 6, tweede lid, artikel 7quinquies en artikel 7sexies;

2° de kamer en de gemeenschappelijke ruimte beschikken over voldoende en veilige elektriciteitsinstallaties voor de verlichting ervan en voor het veilig gebruik van elektrische toestellen, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3°.

§3. Artikel 4, eerste lid, 5° en 7°, zijn niet van toepassing op de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector.

Artikel 7quinquies

Een kamer heeft een oppervlakte van ten minste 8 m² per persoon.

De kamer en de gemeenschappelijke ruimte hebben samen een totale oppervlakte van ten minste 18 m², als de kamer wordt bewoond door één persoon. De totale oppervlakte wordt telkens verhoogd met 10 m² per extra persoon die de kamer bewoont.

Artikel 7sexies

Bij gebrek aan kookmogelijkheden of een bad of douche in de gemeenschappelijke ruimte moeten die voorzieningen aanwezig zijn in de kamer. De minimale oppervlakte, vermeld in artikel 7quinquies, eerste lid, wordt in dat geval telkens verhoogd met 3 m².".

Artikel 5

Aan artikel 15bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector, zijn niet onderworpen aan de toepassing van deze titel.".

Artikel 6

In artikel 17, eerste lid, en artikel 21, tweede lid, 4°, van hetzelfde decreet, worden de woorden "artikelen 4, 6 en 7" telkens vervangen door de woorden "artikelen 4, 6, 7, 7quater, 7quinquies en 7sexies".

Artikel 7

In artikel 19 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, wordt tussen het eerste lid en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De burgemeester en de wooninspecteurs, vermeld in het eerste lid, verzegelen de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector en die niet beantwoorden aan de veiligheids- en kwaliteitsnormen, vermeld in artikelen 4, 7quater, 7quinquies en 7sexies.".

Artikel 8

In hetzelfde decreet wordt een artikel 22bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 22bis

§1. In afwijking van artikelen 7quinquies en 7sexies zijn tot en met 31 december 2010 de bepalingen, vermeld in dit artikel, van toepassing op de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector.

§2. Een kamer waarin geen gebruik gemaakt wordt van stapelbedden, heeft een oppervlakte van ten minste 8 m² per persoon.

Een kamer waarin gebruik gemaakt wordt van stapelbedden, heeft een oppervlakte van ten minste 6 m² per persoon, met een minimum van 8 m².

§3. De gemeenschappelijke ruimte heeft een oppervlakte van ten minste 1 m² per persoon, met een minimum van 6 m².

§4. Bij gebrek aan kookmogelijkheden of een bad of douche in de gemeenschappelijke ruimte, vermeld in §3, moeten die voorzieningen aanwezig zijn in de kamer. De minimale oppervlakte, vermeld in §2, wordt in dat geval telkens verhoogd met 3 m².".

Veerle HEEREN

Dominique GUNS

Else DE WACHTER

Jan PEUMANS